

İsrail Devleti'nin Tanınmaması İçin Manifesto

Zorunlu bir kopuşun hukuki, etik ve siyasi temeli

Bu manifesto tek bir kişi tarafından yazılmıştır.

Herhangi bir örgütü, partiyi ya da hareketi temsil etmiyorum. İş nedeniyle uzun süre seyahat etmiş, her kesimden insanla tanışmış bir Avrupalı vatandaşım — farklı sosyal, dinî, siyasi ve coğrafi geçmişlerden. Yahudi, Müslüman, Katolik ve ateist arkadaşlarım var. Bu çeşitlilik hayatımın dekoratif bir arka planı değil: düşünmeyi öğrendiğim yoldur.

Bu çatışmada herkesi dinledim; önce bana en yakın olanlardan başladım. Yahudi arkadaşlarım beni zor bir sınavla yüz yüze getirdi. Onların bakış açısını anlamak istedim, ciddiyetle aradım, değerlendirdim. Ama sonunda karşımda bir argüman diyemeyeceğim bir şey buldum: yalnızca uluslararası hukukun hukuka aykırı saydığı eylemlere yönelik gerekçeler. Ve şunu anladım: susturmaya devam etmek — bir dostluğun incitmemek ya da olmadığım biri gibi görünmemek için — dürüst olmayan bir davranış olurdu. Onlara karşı, kendime karşı olmaktan önce.

Uluslararası hukuk normlarına retorik bir kolaylık olarak değil, medeni birlikteliğin gerçek temeli olarak inanıyorum. Batı ahlakına en eski ve en rahatsız edici anlamıyla inanıyorum: insanların ahlakına, siyasetin ve ekonominin değil. Bu konuda ahlaki dip noktaya ulaşıldı. Sessizliğin ihtiyat olmaktan çıkıp suç ortaklığına dönüştüğü nokta.

Bu inancı paylaşıyorsanız, bu manifesto sizin de manifestonuzdur.

Bu manifesto kime sesleniyor

Bu manifesto, egemen kamusal söylemin yapay biçimde karşı karşıya getirdiği iki insan grubuna seslenmektedir; oysa bu iki grup aynı ahlaki iddiayı paylaşır: hukukun herkes için, jeopolitik istisnasız geçerli olduğunu.

Her şeyden önce, İsrail Devleti'nin Gazze ve Lübnan'daki sivil halka yönelik belgelenmiş saldırılarını ahlaki açıdan kabullenmek istemeyen herkese seslenmektedir. Evlerin üzerine düşen beyaz fosfor görüntülerini görüp sessizliğin artık sürdürülebilir bir tutum olmadığına karar verenlere.

İkinci olarak ve eşit bir güçle, seçmediği, karşı çıktığı ya da açıkça mücadele ettiği bir hükümetin eylemleri nedeniyle ayrımcılığa uğrayan her İsrail vatandaşına ve her diaspora Yahudisine seslenmektedir. Onlar devletlerinin askeri ve siyasi kararlarından sorumlu değildir.

Bu iki grup çelişki içinde değildir. Tek bir sorunun iki yüzüdür: Uluslararası hukukun saygı görmesi ve hiçbir insanın işlemediği suçlar için bedel ödememesi mümkün müdür? Bu manifestonun yanıtı evettir — bunu gerçeğe dönüştürmenin koşulu ise şeyleri adıyla çağırmaktır.

I. ÖNSÖZ

Bu manifesto, duygusal bir dürtüden değil, akılcı bir vicdan eyleminden doğmaktadır. Bu belgeyi imzalayanlar, giderek artan bir entelektüel kaygıyla, silahlı çatışmada güç kullanımının olağan kategorileriyle artık açıklanamayan bir devlet davranışı örüntüsünün evrimini gözlemlemiştir. Geri dönüşü olmayan nokta, yoğun nüfuslu sivil alanlara beyaz fosforun sistematik ve belgelenmiş biçimde kullanılmasıydı — örf ve andlaşma uluslararası insancıl hukuku tarafından tartışmasız biçimde yasaklanmış bir silah.

Bu bildiri bir antisemitizm eylemi değildir; Yahudi halkının varlık ve güvenlik hakkının reddi de değildir. İkinci Dünya Savaşı'nın enkazı üzerine "bir daha asla" vaadiyle inşa edilen uluslararası hukuka sadakatin bir eylemidir.

II. TETİKLEYEN OLAY: BEYAZ FOSFORUN KULLANIMI

2.1 Silahın niteliği

Beyaz fosfor (WP), oksijenle temas ettiğinde kendiliğinden tutuşan ve 800°C'nin üzerinde yanan bir kimyasal maddedir. Bir kez ateşlendi mi, mevcut oksijen tükenene ya da tamamen yanıp bitene kadar yanmaya devam eder. İnsan dokusuna temas ettiğinde derine işler ve içten yanmayı sürdürür; son derece ağır, çoğunlukla ölümcül ve her halükârda kalıcı yaralanmalara yol açar.

2.2 Kullanımların belgelenmesi

İnsan Hakları İzleme Örgütü, fotoğraf kanıtları, videolar ve doğrudan tanıklıklarla İsrail Savunma Kuvvetleri'nin (İSK) Ekim 2023'ten itibaren Gazze Şeridi ve Güney Lübnan'ın yoğun nüfuslu bölgelerinde beyaz fosfor mühimmatı kullandığını belgeledi.

"Israeli forces have used white phosphorus in military operations in Lebanon and Gaza, putting civilians at risk of serious and long-term injuries." — İnsan Hakları İzleme Örgütü, 12 Ekim 2023

2.3 Hukuki nitelendirme

Sivil kentsel alanlarda beyaz fosfor kullanımı, kundaklayıcı silahları düzenleyen Belirli Konvansiyonel Silahlara İlişkin Sözleşme'nin (CCW, Cenevre 1980) III. Protokolü'nün ihlaline yol açmaktadır. Sivil halka karşı kasıtlı biçimde kundaklayıcı madde olarak kullanılması, Roma Statüsü'nün 8. maddesi kapsamında savaş suçu oluşturmaktadır.

III. İHLAL EDİLEN ULUSLARARASI NORMATİF ÇERÇEVE

3.1 Örf ve Adet Uluslararası İnsancıl Hukuku

- Ayrım ilkesi (UKKK Kural 1): Çatışma tarafları siviller ile savaşanlar arasında her zaman ayrım yapmak zorundadır.
- Orantılılık ilkesi (Kural 14): Beklenen askeri avantaja kıyasla aşırı sivil kayba yol açabilecek saldırılar yasaktır.
- İhtiyat ilkesi (Kural 15): Sivil kayıpları önlemek ya da asgariye indirmek için uygulanabilir tüm önlemler alınmalıdır.

- Ayrım gözetmeyen silahların yasağı (Kural 71): Siviller ile savaşanları ayırt etme kapasitesinden yoksun silahlar yasaktır.

3.2 Soykırım Sözleşmesi (1948)

Uluslararası Adalet Divanı, 26 Ocak 2024 tarihinde Güney Afrika'nın İsrail'e karşı açtığı soykırım davasındaki iddiaları makul bularak ihtiyati tedbir kararı verdi.

"The Court considers that at least some of the rights claimed by South Africa and for which it is seeking protection are plausible." — UAD, 26 Ocak 2024 tarihli Karar, § 54

3.3 Roma Statüsü ve Uluslararası Ceza Mahkemesi

UCM, 21 Kasım 2024 tarihinde Başbakan Netanyahu ve Savunma Bakanı Gallant hakkında savaş suçları ve insanlığa karşı suçlar nedeniyle tutuklama müzekkereleri çıkardı. Bu, Mahkeme tarihinde bir Batılı hükümet veya stratejik müttefikinin liderlerine karşı tutuklama müzekkeresi çıkarılan ilk davadır.

3.4 BM Kararları

BM Genel Kurulu, 18 Ekim 2023'te 120 oyla ES-10/21 sayılı kararı kabul etti. Güvenlik Konseyi, ABD'nin veto hakkını kullanması nedeniyle sistematik biçimde felç edildi.

IV. HUKUKİ DAYANAK: KATEGORİLER ÜZERİNE AÇIKLIK

4.1 Bu manifestoda "tanımama"nın anlamı

Burada kullanılan "tanımama" ifadesi kesin ve hukuki açıdan dayanaklı bir konuyu ifade eder: İsrail Devleti'nin Gazze ve Lübnan'daki askeri operasyonlarındaki davranışını meşru, uluslararası hukukla uyumlu olarak tanımayı reddetmek. Devletlerin Uluslararası Hukuka Aykırı Fiillerine İlişkin Maddeler (ARSIWA, UHK/BM 2001) tam da bunu diğer devletlerden ister:

- Madde 40: Genel uluslararası hukukun emredici normlarından (jus cogens) doğan yükümlülüklerin ağır ihlalleri.
- Madde 41: Diğer devletlerin ağır ihlal sonucu oluşan durumu meşru olarak tanımama ve sürdürülmesine yardım ya da destek vermeme yükümlülüğü.

Bu manifestonun başlığı — "İsrail Devleti'nin tanınmaması" — bu perspektiften okunmalıdır: devletliğin ontolojik reddi olarak değil, emredici hukuku sistematik biçimde ihlal eden bir davranışa meşruiyet atfetmeyi siyasi ve ahlaki olarak reddeden bir tutum olarak.

4.2 Güney Afrika emsali

Uluslararası toplum, Güney Afrika Devleti'ni hiçbir zaman hukuki bir varlık olarak "tanımadı" demedi. Yaptığı şey —ve bu ilgili emsaldır— rejimin davranışını meşruiyetsiz ilan etmek, Güney Afrika'yı uzman kuruluşlardan uzaklaştırmak, zorunlu bir silah ambargosu uygulamak (418 sayılı Karar, 1977) ve hükümeti 1990'da apartheid çöküşüne kadar aşamalı olarak tecrit etmektir. Bu manifesto tam da bu modelin uygulanmasını önermektedir.

4.3 Seçicilik meselesi

İmzacılar açıkça kabul eder ki ABD, Rusya, Fransa ve Türkiye gibi devletler de benzer tedbirleri hak etmektedir. Bu asimetri antisemitizmin değil, uluslararası hukukun seçici biçimde uygulandığının kanıtıdır. Doğru yanıt felç ya da sessizlik değil: aynı standardın herkes için geçerli olması gerektiğinin beyanıdır.

V. SOMUT TEDBİRLER

5.1 Birleşmiş Milletler

BM Şartı'nın 5. maddesi — hak ve ayrıcalıkların askıya alınması — "Barış İçin Birlik" kararı (377 sayılı Karar, 1950) çerçevesinde Genel Kurul aracılığıyla uygulanmalıdır.

5.2 Uzman kuruluşlar ve uluslararası organlar

İsrail'in UNESCO, DSÖ, FAO, BM İnsan Hakları Konseyi, OECD ve Avrupa Konseyi üyeliğinin askıya alınması talep edilmektedir.

5.3 Ekonomik yaptırımlar ve silah ambargosu

1977'de Güney Afrika'ya uygulananla benzer, zorunlu nitelikte bir silah, cephane ve çift kullanımlı askeri teknoloji ambargosu ile hedeflenmiş ekonomik yaptırımlar talep edilmektedir.

VI. ZORUNLU BİR AYRIM: DEVLET, HÜKÜMET, HALK

Bu manifesto İsrail halkına, İsrail'deki ya da diasporadaki Yahudi vatandaşlara ya da Yahudi kültürüne, tarihine veya geleneğine karşı değildir. Organları aracılığıyla uluslararası hukuku defalarca ihlal eden bir devletin hükümet kararlarına ve askeri davranışlarına karşıdır.

Kendi hükümetlerinin ihlallerini belgeleyen ve kınayan, sokaklara çıkan muhalif İsraili vatandaşların seslerini tanıyor ve destekliyoruz. Devleti tanımamak onları susturmak değildir: paradoks olarak, bu davalarına verilen en güçlü destek eylemlerinden biridir.

VII. SON BİLDİRİ

Biz, aşağıda imzası bulunanlar, uluslararası hukukun ilkeleri, BM Şartı, 1948 tarihli Soykırım Sözleşmesi ve Roma Statüsü'ne olan bağlılığımız çerçevesinde şunu beyan ediyoruz:

1. İsrail Devleti'nin mevcut davranışını uluslararası insancıl hukuk kurallarına ve uluslararası düzenin temel ilkelerine uygun olarak meşru saymıyoruz.
2. Uluslararası hukuku ihlal eden askeri operasyonların derhal durdurulmasını, UCM ile tam iş birliğini ve UAD'ın emrettiği ihtiyati tedbirlerin tam olarak uygulanmasını talep ediyoruz.
3. Devletleri ve uluslararası örgütleri bu manifestoda açıklanan askıya alma, dışlama ve yaptırım tedbirlerini benimsemeye çağırıyoruz.
4. Uluslararası hukukun saygı görmesinin müzakere konusu olmadığını, jeopolitik istisnalara yer bırakmadığını ve onu ihlal eden devletler arasında stratejik konumlarına göre yapılan her türlü ayrımın devletlerin egemen eşitliği ilkesinin ihlali olduğunu beyan ediyoruz.

Gazze ve Lübnan'ın üzerinde yanan beyaz fosfor, gözlerini kapatan bir uluslararası sistemin meşruiyetini de yakıyor. Biz gözlerimizi kapamıyoruz.

HUKUKİ KAYNAKLAR

CCW III. Protokol — Cenevre 1980 | Soykırım Sözleşmesi — 1948

Roma Statüsü md. 8 — 1998 | ARSIWA md. 40-41 — UHK/BM 2001

UAD — Güney Afrika - İsrail — 26 Ocak 2024 | UCM — Netanyahu & Gallant — 21 Kasım 2024

İHİÖ — Beyaz Fosfor — 12 Ekim 2023 | BMGA ES-10/21 — 27 Ekim 2023

UKKK — Örf ve Adet UİH Çalışması (Henckaerts & Doswald-Beck, 2005)

BMGK Kararı 418 (1977) | BMGA 377(V) — Barış İçin Birlik — 1950

iwillnotlookaway.org · 2026